

ERDÉLYI GAZDA

-KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

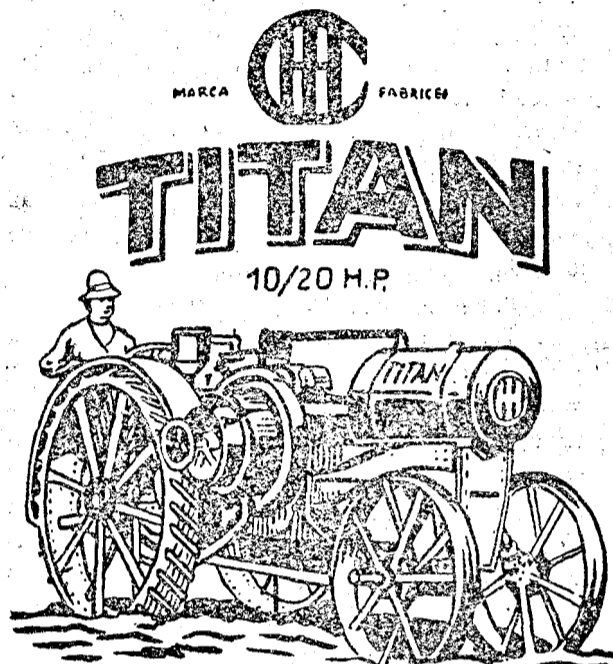
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10; SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, klszgdák és tisztviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják. *oro*

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kladó;

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Aktuális mezőgazdasági kérdések.

Írta és az E. G. E. közgyűlése alkalmával felolvasta:
dr. Abrudbányay Ede.

II.

Milliárdokra megy az az összeg, amelyet az állam a gazdák munkájának gyümölcséből vámok alakjában elveti és minthogy a kiviteli vámok szabályozólag hatnak a belföldi árakra is, még több milliárdot tesz ki az az érték, amely az árak mesterséges leverése folytán a gazdák megérdemelt keresetéből a fogyasztók zsebében marad.

Ez az oka, hogy gazdasági termelésünk nem tud a kor kívánalmaival lépést tartani, mely a középbirtokok megfeszített munka és szorgalom mellett sem képes az intenzivebb berendezésekhez szükséges tőkét kitermelni és a kis gazda, nevezetesen az erdélyi román paraszt is — különösen a városoktól távolabb fekvő vidékeken koldus szegény ugyanakkor, amikor a külföldi paraszt dukál a pénzben.

A szabad forgalom korlátozása mindig egészségtelen kinövésekre vezet, de különösen egészségtelen az az árszabályozás, amely nem törődik a termelési költségekkel.

Amikor az árvizsgáló bizottságok a kereskedő, a mézáros árait szabályozzák, féltő gondal ügyelnek arra, hogy a kereskedők, akik csaknem hetenként megforgatják tőkéiket, azok után évente tizszer, sőt huzszor is 30%-ot keressenek. Ezzel szemben a gazdától senki sem kérdezi mi a befektetett tőkéje és mi a keresete: övé a városi kulturától és örömeiktől távoli, egyhangú küzködés és fáradtságának gyümölcsét a meg nem értő politika következményeként mások élvezik. Amíg a kereskedő és iparos befektetett tőkéje után évente több száz százalékot keres: a gazda keresete meg nem közelíti a pénzpiac kölcsönkamatlábát és ezért nem képes a gazdatársadalom mainap hitelt igénybevenni.

Néhány idevett adatból is nyilvánvaló,

hogy a vámpolitika úgy szólván kezében tartja a gazdatársadalom sorsát.

Különböző gazdaggyűlések és közöttük különösen a bánáti Sváb gazdasági Egyesület által egybehívott temesvári gazdacongressus megállapították, hogy a gazdáknak mi fáj és ezt a hivatott tényezőknél tudomására is hozták, azonban ha komoly credményeket akarunk elérni, ennél sokkal többet kell tennünk.

Hogy ne essünk abba a túlzásba, amelyet mi magunk panaszolunk fel, keresnünk kell a harmóniát azokkal az érdekekkel, amelyeket ma a vámpolitika a gazdák rovására favorizál.

Az első érdekcsoport, amellyel szemben találjuk magunkat, a tisztviselők. Tisztviselőink standardját párhuzamba kell állítanunk a külföldi tisztviselők jólétének mértékével és ha alapos tanulmányozás után arra az eredményre jutunk, hogy a gazdasági termékek szabad forgalma és a kiviteli vámok teljes megszüntetése vagy legalább is lényeges reduciója esetén az élelmi cikkek árában beálló emelkedés a tisztviselőink standardját a külföldi viszonyokhoz mérten lerontja: követelnünk kell fizetésük megfelelő rendezését. Az azonban nem fogadható el megoldásként száz vagy kétszáz ezer tisztviselőért tíz milliónál is több földmivelő nyomorba döntésük és a fényesen kereső kereskedő és iparos is reális értékükön alól fogyasszák a mezőgazdasági termékeket.

A lóher és lucerna magvak magas kiviteli vámját és az ezt megelőzőt kiviteli tilalmat azzal indokolták, hogy le kell verni Erdélyben az árakat, hogy a regátbeli gazdák szükségletüket olcsón beszerezhessék.

Eltételezve attól, hogy ez az indok erkölcsi szempontból nem állja ki a kritikát, az intelligens regátbeli gazdának meg kell érteniük, hogy ha a Regát Erdélyből akar vetőmagvakat beszerezni, akkor a Regátnak nagyobb érdeke, hogy Erdély vetőmag nemesítő kulturája virágozzon, minthogy egy-két év alatt az árak mesterséges leverésével azt teljesen megölik.

Azonban ennek az igazságnak a meg-

Az International Harvester Company
Chicago U. S. gyártmánya

a legkitartóbb, hegyes vidéken is kifogástalanul könnyen és szépen dolgozó szántógép, melynek motorikus ereje szántáson kívül bármely más üzemhez, mint cséplés, darálás, szecska-vágás, favágás, malomhajás, vontatás stb.-hez igen jól használható, tehát egész éven át a leggazdaságosabb erőt képezi nagy és kis birtokon! Ajánlattal és prospektusokkal készségesen szolgál a cluj-i képviselő:

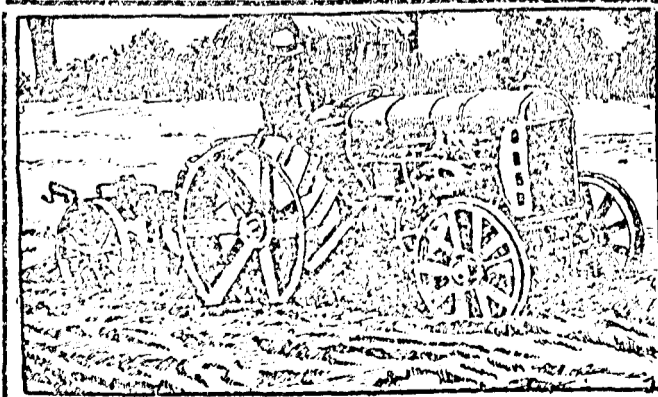
HANN és TÁRSA

Gép és Műszaki Ker. részv. társ.

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgőnycim: **HANNCOMP.** Telef. 2—36.

Fordson Tractor"-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

értelése is bizonyos szervezett propagandát feltételez.

A gazdasági gépek és eszközök behozatali váma a belföldi ipar védelmét szolgálja. Kutatnunk kell tehát, hogy mely import cikkek concurálnak a belföldi iparral és melyik az a mérték, ameddig a belföldi ipar védelmet igényelhet. Ennek megállapítása végett ismernünk kell belföldi gyáraink termelési viszonyát és rentabilitási számításait.

Vizsgálunk kell vámtarifánk nomenklaturáját, mely a belföldi érdekek szempontjából különböző horderejű cikkeknek egy tétel alatti összefoglalása már lehetetlenné teszi az egy-séges vámszabályozást.

Mint hogy egészen bizonyos és minden vitán felül áll, hogy a gazdatársadalom jogos és méltányos érdekeinek ellenségei mindazok, akik a gazdák sérelmeiből hasznot húznak: a legnagyobb esztelenség volna fegyvertelenül menni a küzdelembe.

Fel kell fegyverkeznünk az összes ütköző érdekek alapos ismeretével, hogy a jogos érdekekkel megtaláljuk a méltányos kiegyenlítést és az indokolatlan kapzsiságot a kíméletlen lelep'ezéssel verjük vissza.

Ezt a felkészültséget azonban csak úgy szerezhethetjük meg, ha van egy szervünk, amely hivatásszerűen foglalkozik ezekkel a kérdésekkel, amely hivatottnak érezze magát a vám és forgalmi politikának alapos tanulmányozására, minden a gazdákat érdeklő rendelkezés nyilvántartására, a sérelmek megvilágítására, az orvoslás módozatainak kidolgozására és az összes gazdasági szervezetek együttes tekintélyére támaszkodva, keresse a kapcsolatot a kormánnyal és vivja ki, amint kivívták a kereskedelmi és iparkamarák is, hogy a fővámbizottságban, amely a vámtarifákat összeállítja, a gazdaközönség képviselője is foglaljon helyet.

Ezzel szemben meg kell állapítanunk azt a szomorú tény, hogy a gazdatársadalom eme legsúlyosabb sérelmeivel szemben télenek és tehetetlenek vagyunk; be kell látnunk, hogy a mezőgazdasági termelés helyzete siralmas és teljesen precarius, hiszen egyetlen tollvonás nem egyszer rombadöntötte legszebb reményekre jogosító calculatioinkat. Tehetetlenek vagyunk, mert nem vagyunk kellőleg szervezve.

Maga az adótörvény is elég súlyos adókat ró a gazdára, de az adótörvény végrehajtói olyan határozatokat producálnak, amelyek — ha nem volnának siralmasak — csak nevelés-geseknek volnának nevezhetők.

Pl. gyakori eset, hogy a kényszerbérletbe adott, vagy pláne kisajátított földek után a volt tulajdonost adóztatják meg és amikor az államhatalom rákényszeríti a tulajdonost, hogy 20 L.-től 80 L.-ig terjedő holdankénti évi bérért engedje át földjét a kényszerbérletnek, ugyanaz az állam ugyanazt a földet több száz lei évi jövedelem után megadóztatja és az adót a volt tulajdonos terhére írja, aki ilyenformán nem csupán földjétől fosztatott meg, hanem a másnak kényszer útján átadott és más által haszonélvezett területre még reá is fizet.

Dacára annak, hogy a törvény határozottan rendel a 4 §. 2. pontjában, hogy a törvény rendelkezése szerint megállapított közepes bérérték „magában foglalja az illető földbirtoknak bármilyen mezőgazdasági termelésből, vagy a saját termékek bármilyen átalaki-

tásából származó összes jövedelmét,” napirandén van, hogy az adókiadó bizottságok a juhászait, tehenészetet, méhészetet stb. mint külön hasznot hajtó ipari foglalkozást adóztatják meg.

A törvény 6 §-a rendel, hogy a semmi mellékhasznot nem hajtó erdők csak kitermelésük idején adóztatandók meg, ennek dacára az adókiadó bizottságok minden erdőt megadóztatnak úgy, mintha az legelő erdő volna.

A kitermelés alatt álló erdőkre a törvény azt rendel, hogy a tőáron eladott erdő után 18% adó fizetendő, ha pedig a tulajdonos maga termeli ki erdejét, a többlet jövedelem után még külön a kereskedelmi és iparvállalatokra megállapított 16% adó fizetendő. Ezt a rendelkezést nem egyszer úgy alkalmazzák, hogy a saját rezsiben kitermelt erdő összjövedelmét nem bontják tőárra és a kitermelésből származó külön jövedelemre, hanem az egész jövedelmet megadóztatják 18%+16%+qkból adó = összesen több, mint 40%-al.

Igazságtalan terhei az állattenyésztésnek az állatok eladása után kiszabott községi és vármegyei rovatok, amelyek miután a járlat kiállításakor szedetnek be, akkor is fizetendők, ha az állatok nem is adnak el.

A forgalmi adó szintén a mezőgazdasági termékeknek mesterségesen leszorított árát csökkenti és nem hárítható át a fogyasztókra, mint a kereskedők forgalmi adója.

Mind ezeket összegezve a mezőgazdák megérdemelt jövedelmének felét elveszi az állam vám és forgalmi politikája és a megmaradt felejövedelem egy harmadát felemészti az adók: úgy hogy munkánk gyümölcsének egy harmadrészét ha élvezhetjük.

Mind ez nem történhetne meg, ha érdekeinket kellőképpen képviseltetnők.

A tejhozam szaporítására szolgáló néhány tanács.

Írta: Fehér Zoltán, nyug. jószágfelügyelő.

III.

Augusztia tehen ápolója Gyurisits Risztó albán származású cseléd, aki a háboru befejeztével nem kívánczolt többet vissza hazájába s az uradalomnál maradt. Bámulatatos az állatok iránti szeretete és gondozásuk iránti készsége. Ennek a kiváló bánásmódnak és a jó takarmányozásnak nem kis része van abban, hogy a keze alá adott tehenek mind magas tejhozammal tünnek ki, melyet hosszú időn át meg is tartanak.

Amint a gondos bánásmód elmarad, vagy egyéb a tejelésre hátrányosan ható körülmények állanak be, úgy a tehenek tejtermelése számottevő módon csökken. Így pl. Augusztia 26. oly érzékeny, mindennemű külső kedvezőtlen vagy zavaró behatásra, hogy nemcsak a tej mennyisége, hanem annak zsirtartalma is lényegesen csökken. Ily eset fordult elő akkor, mikor Risztó egy szombati napon megbetegedve, csak a következő szerdán délután láthatta el újból teendőit. Különösen Augusztia mutatott nagy izgatottságot, keveset evett és keveset ivott s gyakran körültekintve bögött.

Tejét a tehenészet legjobb fejdemberének sem volt hajlandó teljesen leadni, termelésében napról-napra visszaesett, úgy hogy az ötödik

napon tejelése az augusztus 20-iki ellenőrzés adatai szerint 38-ról 12 kgr.-ra leesett.

Amint az ápoló betegségéből felépült, a rákövetkező napon már 28 kgr. volt a tejhozama, de a szeptember 5-én és 19-én megtartott ellenőrzés alkalmával sem tudták a 38 kgr. tejhozamot számbavenni. Risztó megjelensére Augusztia megnyugodott, étvágya megjött és rendszeresen pihent, míg megelőzőleg majdnem egész nap lábön állt.

Augusztia 26 nak a szomszédja és társa bár nyugodtabban viselkedett, de tejét ez sem adta le teljesen. Risztót Augusztia mindig megnyalja, amint az a közelébe jön. Ilyen jelenetek tanui voltak: Tolnay Pál, Wellmann Oszkár dr., Konkoly-Thege Sándor dr., Szűcs Zsigmond és a cikkiró is, akik 1923. évi november hó 19-én délután azon célból szálltak ki Martonvásáron, hogy az uradalom vezetőségével az Augusztia-család okszerű tenyésztésére nézve megállapodást létesítsenek.

Ezekhez nem kell bővebb commentár.

Talán felesleges is mondanom, hogy a tökéletes fejés is a több tej előállítására vezet; mert ha az utolsó cseppig pontosan ki lesz fejve a tehen tőgye, akkor az a jótékony izgatás, mellyel a fejő a legvégső csepp kivonását idézi elő, a tőgynek, illetve a tejmirigyeknek ezentul való nagyobb tevékenységét fogja eredményezni. Viszont ha csak egyetlen egy csepp is marad a tőgyben, az lustábbá teszi a tejet előállító szerveket s már a következő alkalommal 2—3 sőt több cseppel is kevesebbet produkál a tőgy s hetek múltán az 1—2 literre is fokozódhatik.

A jó fejés, amilyen Dániában és Hollandiában divik, több tej nyerését eredményezi, mint a hanyag gondatlan s tökéletlen, mely esetleg még fájdalmat is okoz az állatnak. Kövesztük a külföldi jó példákat. Fejünk keresztbe t. i. úgy hogy egyszerre a hátsó jobb s a mellső bal, azután a hátsó bal és mellső jobb csecs kezeltsék (nyomkodással a marok ki és becsukásával — és enyhe húzogatóssal) a fejő által. Így a tőgy mindkét rekesze folyton az egész fejési idő alatt izgatva lesz, ami több tej előállítására serkenti a tőgyet. Ez a gyengéd izgatás okozza azt is, hogy többszöri fejéssel több tejet lehet produkálni s így a napontai háromszori fejés előnyösebb volna a kétszerinél, de azért minden körülmények közt ezt sem lehet ajánlani, mert sokszor a helyi viszonyok, az alkalmazott fejőszemélyzet száma, a fejés költsége, a gazdaság időbeosztása, a takarmányozás mikéntje s sok egyéb dolog dönti el, vajjon kétszer vagy háromszor fejjünk-e?

Az erdélyi mezőgazdaság állapota.

Időjárás: Április hó második felében a hideg esős időjárás tovább tartott és csak helyenként rövid időre voltak derűs meleg napok. A hullott csapadék mennyisége a normálnál sokkal nagyobb volt és ennek következtében a mélyebben fekvő területen víz alá kerültek. A hőmérséklet a normálison jóval alul maradt, a hegyvidéken éjjeli fagyok is voltak. Elemi csapások közül jégeső és árvíz fordultak elő.

Gazdasági munkálatok: A sok esőzés következtében a talajmivelés, illetőleg vetési

munkák erősen visszavannak maradv. Május elejével alig lehetett a tavaszi kalászkok vetését befejezni, a tengeri vetését pedig csak szorványosan kezdhették meg. A kézi munkaerő az esős időjárás következtében a nagymértékben elhatalmasodott gyomok takarításával foglalkozik.

A vetések állása: Őszi buza. A mélyebb fekvésekben a vizállás következtében erősen kiritkult, másutt szépen fejlődik és bokrosodik. **Tavaszi buza.** A hűvös időjárás következtében kissé lassan kelt, elég jól fejlődik. **Őszi árpa.** Vizálláson helyeken kipusztult, más földeken is erősen megritkult. **Tavaszi árpa.** Lassu kelés után szépen fejlődik, különösen a szárazabb fekvéseken. **Zab.** Jól kelt és szépen fejlődik. **Tengeri vetése** folyamában, **burgonya** csak helyenként kelt, mélyebb fekvésekben a víz sokat ártott, a késői burgonya ültetése a hátrányos időjárás következtében helyenként csak most van folyamatban. **Kerti vetemények,** a hűvös és esős időjárás következtében rosszul fejlődnek. **a bab és hüvelyesek** vetése folyamatban. **Takarmány és cukorrépák** vetése és fejlődése az időjárás folytán szintén elkésett, a **mesterséges takarmányok, réti és legelő** szintén szenvednek a hűvös időjárástól. **Szőlő** szépen rügyezik, munkái az eső folytán elmaradtak. **Gyümölcsfák** a virágzásban vannak.

Állatállomány egészségi állapota passzra nem ad okot.

Napszámok: Férfinapszám 40—60, nőinapszám 20—40, gyereknapszám 10—30 lei.

A borok tavaszi fejtése.

Április, május hónapban nem egy borpincét találhatunk, ahol a borok még nem estek át a második fejtésen, sőt akad olyan gazda is, aki borát tavaszig seprőjén tartja.

A bor seprője a feülepedett szőlőhajakon, kocsányrészekon, sáron és egyéb borba nem való anyagokon kívül az elhalt élesztő-sejteknek nyughelye s azonkívül a különféle, a borra káros baktériumok egész seregét tartalmazza. A legegészségesebb, minden rothadástól, penésztől mentes szőlőből szűrt, legtökéletesebb tisztasággal lefolyt szűret mellett is a levegőből, talajból a sárral, homokkal együtt, a fűtőkre ráakodva az élesztő-gombák mellett a különféle beteg erjedést és rothadást, bomlást okozó baktériumok ezrei kerülnek a borba, a borból a seprőbe.

A sokáig seprőn tartott bor kellemetlen izt (seprőizt) vesz fel, ami a seprőrothadásnak az előfutárja. A seprőben lévő tejsav-, vajsavbaktériumok tavasszal, a pince felmelegedésével (esetleg előbb) megkezdik munkájukat. Életműködésük kifejtéséhez egyrészt a meleg, másrészt a rothadást okozó baktériumok által termelt ammóniumsók segítik. Ezek a sók közömbösítik a bor savainak egy részét és az esetleg egyébként is lágy bort még lágyabbá, a betegségre hajlamosabbá, kevésbé ellenállóvá teszik.

Könnyebb munkánk volna akkor, ha a baktériumok kárt okozó munkájának kellő időben eléje vághatnánk azzal, hogy a bort seprőjétől a baj elhatalmasodása előtt elválasztjuk. Csakhogy ekkor már a bor ízbelileg kellemetlenül megváltozott, savszegény lett, megfertőzték a tejsav- és vajsavbaktériumok anyagcsere termékkel, káposztaléhoz hasonló

élvezhetetlen moslék. De ha a szerencsés véletlen folytán a baktériumok romboló munkájukat nem fejehték ki, akkor is a bor elveszti tükrét, fényét, bágyadt, fátyolos, gusztlustalan lett a seprőtől.

Tavasszal — mondják — „suhog“-nak a „felpezsdül“-nek a meleg hatására.

Ez a felpezsdülés rendszeren a hideg borban elnyelt szénsavgaz felszabadulásából ered. A még ki nem erjedt cukor tavasszal erjedni kezd, mivel az erjedés szénsav képződéssel jár, ez a borok pezsgését, felpezsdülését fokozza. Tehát a bor tavaszi felpezsdülése természetes jelenség, nem kell tőle félnünk akkor, ha borunk seprőjétől megvan szabadiiva, a fejtéseket rendszeren elvégeztük. Ha azonban a seprő, üledék még a hordóban van, az elszabaduló szénsav a hordó egész tartalmát, tehát a seprőt is magával ragadja, felkavarja. Az eddig alatiomban dolgozó tejsavbaktériumok a bor fehérje és cukortartalmában bő táplálékhoz jutnak. Káprázatos gyorsasággal szaporodnak és a zsákmanókból ejtett cukorból, elnyomva az élesztő-gombákat, tejsavat termelnek. Ez a romboló munka szintén pezsgéssel jár, csak úgy mint az élesztő okozta természetes utóerjedés. Ez is erjedés, csakhogy beteg, tejsavas erjedés. Ilyenkor már a felkavart seprőt nem tudjuk a bortól elválasztani, tehetetlenül állunk az ilyen borral szemben, nem tudunk a bajon segíteni. Amíg az ilyen felpezsdülés természetellenes jelenség és a bor pusztulását jelenti, addig a rendszeren átfajtott bornál szokásos felpezsdülés a tavaszi meleg természetes következménye lévén, a felpezsdülés zavartalan lefolyásának elősegítése végett kilopózunk a hordóból egy-két ujjnyi bort, hogy ezzel a bor mozgásának helyet adjunk. A kicsorduló bort a hordóról letöröljük, az akonanyilást lazán bedugjuk és a pezsgés elmúltával a hordót ismét tele töltjük.

Láthatjuk, mily nagy fontossága van a borok tavaszi fejtésének. Fejtsük tehát át a bort mielőbb másodsor. Különösen a rothadt terméskből szűretelt, először kénezett hordóba fejtett bor másodsorú fejtését végezzük mielőbb, feltétlenül a felpezsdülés előtt. Az ilyen bor visszamaradt cukrának elerjedése a második fejtés után várható, mert az első fejtés után egyrészt a kéndiokszid, másrészt a hideg gátolja az erjedés zavartalan lefolyását. Viszont a kénezés hatására kicsapódott és feülepedett fehérje anyagok, üledék eltávolítása a második fejtéskor történik. Ennek az üledéknek eltávolítása — ha nem is annyira, mint a seprő — szintén kívánatos, még a felpezsdülés, utóerjedés bekövetkezése előtt. Amikor a borok tavaszi fejtéséről beszélünk, említés nélkül hagyjuk a fejtés másik fő célját: a levegőzést, bár a levegőzés biztosította érés, fejlődés nem kevésbé fontos célja a fejtésnek, mint a seprő eltávolítása.

Dr. Jancsó Kálmán.

Szövetkezés.

A romániai szövetkezeti élet fejlődése.

Az alábbi kimutatásban közöljük a Consum nyomán a romániai szövetkezetek és szövetkezeti tagok számát országreszenként, vala-

mint a szövetkezetek jegyzett és befizetett tőkéjét. A kimutatás az 1922. évi dec. 31-iki állapotot tünteti fel:

Ország rész	Szövetkezetek száma	Tagok száma	Aláírt tőke	Befizetett tőke
Ókirályság	1468	144.780	80.077.310	63.395.073
Erdély	615	86.895	24.465.710	11.522.469
Bessarábia	313	56.297	3.489.884	3.406.543
Bukovina	12	138	298.906	207.811
Összesen	2508	288.110	116.331.810	78.531.896

Kikérítve a számokat, a regátban egy szövetkezetre 90 tag jut, egyenként 60 L üzletrésszel, Erdélyben 130 tag 30 L üzletrésszel. Bessarábiában 170 tag 60 L üzletrésszel és Bukovinában 12 tag 200 L üzletrésszel. Az egyes országreszekben levő szövetkezetek üzletrésztékeit összehasonlítva azt látjuk, hogy az erdélyi szövetkezetek dolgoznak a legkisebb üzletrészekkel. Nagy beosztással és csakis hitelek igénybevételével láthatják így el a szövetkezetek nagyszámu tagjait. A szövetkezetek fejlesztése érdekében szükséges volna az üzletrészek értékét legalább is annyira felelelni, hogy a szövetkezet magas kamatterhes kölcsönökre ne szoruljon. A tőkefelelelés az ellátandó tagok számához és igényéhez kell hogy igazodjék. A tőkefelelelési mozgalmak Erdélyben már a tavaly megindultak és remélhetőleg a kívánt eredményre fognak vezetni.

A romániai szövetkezetek központi intézete a lefolyt évben a fenti közlemény szerint jelentős közgazdasági tevékenységet fejtett ki.

Amennyiben a munkássághoz az erdélyi szövetkezetek is bekapcsolódhatnának, csak előnyükre válhatna, kérdés azonban, hogy az erdélyi drágább termelési viszonyok mellett versenyképesek lehetnének-e az erdélyi szövetkezetek árai?

A Consum közleménye szerint a Szövetkezetek Központi Intézete összesen 830,263.223 lej hitelt folyósított. A Központi Intézetet hitelnyújtási munkájában elsősorban a Banca Nationala támogatta.

Az affiliált szövetkezetek ellátására 1920—23. években 325,030.000 lej értékben importáltak árut, 1919—1922. években a Központi Intézet részben a saját, részben pedig a főköntézetek számlájára 12.000 vagon gabonát exportált Franciaország és Svájc részére. Azonkívül a múlt év folyamán Franciaországba 462 vagon búzát, Svájcba 1881 vagon árpát exportált az állam szerződéses kötelezettségéből kifolyólag.

A Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése. A Sz. G. E. e hó 14-én tartja f. évi közgyűlését, amely elé terjesztendő jelentés szerint az 1922. évi hosszas őszi esőzés folytán s a földreform következtében is a vármegyében a múlt évben alig félannyi buza-vetés volt, mint normális körülmények között. Nem javított ezen ama kormányrendelet sme

mely a buzával bevetett területek után holdanként 200 lei prémiumot helyezett kilátásba; sem ama másik kormányrendelet, mely a múlt évi buzatermésből a 76 klgros és ennél jobb fajsúlyu búzák szabad forgalmának maximálás- és rekvirálástól való mentességét ígérte, mert mint köztudomásu, ezen ígéretek, illetve rendeletek betartva nem lettek, sőt a múlt évi buzatermés mindjárt a cséplés elején mázsánként 350 lejben maximáltatott, a kiviteli tilalom pedig állandóan érvényben maradt. Kereskedelmi összeköttetéseink hiánya folytán sok millió értékű lóheré és lucernamag, továbbá bükkönymag a gazdák nyakán maradt, azt ugyszólván féláron sem tudták értékesíteni. Az állattenyésztésnél a tartós nyári szárazság és kevés takarmánytermés következtében az állatok tartása, hizlalása oly sokba került a gazdának, hogy a sertések tartós kiviteli tilalma, majd a túl magas kiviteli illetékek mellett azok értékesítése lehetetlen volt. Az egyesület tevékenysége az elmúlt évben az állandó taggyűjtési akció mellett főként a gazdaközönség támogatásában merült ki. Kiosztott 78 tételben 148.25 q tavaszbuza, 36 tételben 200 q nemesített vetőzabot, 550 klg. répamagot, 850 klg. lóheremagot, 100 q szuperfoszfát műtrágyát, 100 q rézgálicot, 13 p ralfiát és az elmúlt ősszel 360 q nemesített buzavetőmagot s közvetített a krassó-szörényi gazdáknak 360 q burgonyát. Hisszük, hogy a nemesített vetőmagvak bevezetésével igen előnyös szolgálatot végzett az egyesület, mely a tavalyi zabtermelésünkön már fényesen igazolódott is, 50—80 százalékos terméstelethez juttatva a gazdákat. Ha az időjárás ezt lehetővé teszi, reméljük, hogy az eredmény a buzatermelésnél sem fog elmaradni.

Vegyes közlemények.

Gyűjtünk héricset! Már a múlt évben is felhívtam az „Erdélyi Gazda” olvasóit a tavaszi hérics gyűjtésére. Most újból teszem azt, mert nagy fontosságot tulajdonítok annak, hogy ezt a mérges gyomot hegyi legelőinkről és hegyi kaszálóinkról gyűjtsük össze rendszeresen és értékesítsük. Eddig ott pusztult el a legelőn, senki sem vette hasznát, míg a külföldi gyógynövénykereskedők vagon számra keresik megvételre. Ezért tehát gyűjtsük a héricset össze a legelőkön és szárítsuk meg, de úgy, hogy szép zöld maradjon. A virágosan szedett és árnyékban megszáritott szép zöldszínű héricsre tudok vevőt és szívesen működöm közre az értékesítése körül. Tessék alulirothoz fordulni: Cluj (gazdasági akadémia) *Dr. Péter Béla.*

Időjárás: A boifalusi cukorgyár meteorológiai állomás megfigyelése szerint április hónapban a maximális légnymás 725.1 volt április 19-én. A minimum 695.8 volt április 10-én. A legnagyobb meleg 21.0 volt április 27-én. A legnagyobb hideg 0.6 volt április 15-én. Az átlagos hő áprilisban 9.66 volt. A legnagyobb csapadék volt 27.5 április hó 10-én. A csapadék egész havi mennyisége 94.0 volt. A csapadékos napok száma 13.

A közép-európai államok aranyparitásai. Németország; 1 aranyárka 1 billió papírmárka, Ausztria; 1 aranykorona 14.400 papírkorona, Csehszlovákia; 1 aranykorona 7 papírkorona, Jugoszlávia; 1 aranydinár 15.82 papírdinár, Románia; 1 aranylei 38 papírlei, Magyarország; 1 aranykorona 16.000 papírkorona.

A „Mezőgazdák” keresk. R. T. (Arad) a héten tartotta meg 24 ik rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen *Purgly László* elnökölt. Az igazgatóság jelentését *Alföldy Pál* vezérigazgató olvasta fel. A jelentés 2.490.000 lei részvénytőke mellett 234.278 lei tiszta nyereséget mutat ki. A közgyűlés az igazgatóság jelentését tudomásul vette. A „Mezőgazdák” eredményes működéséről örömmel adunk hírt, mert a R. T. tagjai a nevének megfelelően mezőgazdákban állanak és működésében is a mezőgazdák érdekeit szolgálja őnzellenül. A részvény-társaság támogatására szívesen hívjuk fel tagjainkat.

A marosvásárhelyi cukorgyár a mezőpanitaiakért. A marostordamegyei Mezőpanit községben óriási vihar dühöngött kiszámíthatatlan károkat okozván a község szorgalmas, földmives lakóinak. A marosvásárhelyi cukorgyár igazgatója, *Keleti Péter* 3000 lei segínyt adományozott a károsultak javára és kijelentette, hogy a cukorrépatermelőknél, akiknek takarmánya elfogyott s most legelő híján állatállományuk nem lenne ellátható, készséggel hitelezi a szükséges mennyiségű répaszeletet. Végül késznek nyilatkozott a cukorrépatermelők részére, egész terményük erejéig kölcsön előleget nyújtani, kedvezőbb áron, mint az a termelői szerződésben megállapított.

A vármegyei állattenyésztési bizottság gazdasági előadásai. Régi évtizedekre visszamenő munkája a Szolnokdobokamegyei Gazd. egyletnek a gazdasági népoktatás. Az utóbbi évek és gyöngye anyagi viszonyok ezt a szép kulturális munkát sokáig nem engedték olyan arányokban folytatni, mint ahogy szeretnénk volna. Ez év telén a vármegyei állattenyésztési bizottság vette át az előadások rendezésének munkáját és költségeit. Kívánjuk, hogy ugyanazzal a népszerűséggel és szakértelemmel folytassa ahogy az egylet 40 éven át. Az előadások még folyamatban vannak. Eddig beérkezett értesítéseinkből közöljük az alábbiakat. Román nyelvű gazd. előadások voltak: Bátorban, Ördöngösfüzesen, Csicsogyörgyfalván, Négerfalván, Nagyilondán, Kékesen, Szurdukon, Apánagyfaluban, Buzán. Magyar nyelvű gazdasági előadások: Bálványosváralján, Ördöngösfüzesen, Kékesen, Apánagyfaluban. Az előadásokat a kisgazdák minden községben mintegy 50—100-an hallgatták végig s a nagy érdeklődés és az előadások után feladott kérdésekből megállapítható volt, hogy hasznukra fordították.

Tenyészállat díjazás Szilágyvármegyében. A szilágyvármegyei Állattenyésztési Bizottság elhatározta, hogy tenyészállatdíjazással egybekötött vásárokat fog rendezni a vármegye különböző központjain és pedig a következő helyeken: Zilahon május hó 14-én, Zsibón május 22-én és Szilágyosmlyó jun. 4-én.

A tenyészállatok beszerzésére megszavazott 100 millió leit a miniszter felosztotta. Erdélynek 32 millió jutott, ebből Temes megye 4, Krassó 2, Máramaros 4, Nagyküküllő és háromszék 3—3, Alsófehér-, Arad-, Brassó-, Marostorda-, Hunyad- és Udvarhelymegyék 2—2, Kolozs-, Szeben-, Beszterce-, Csik-, Kisküküllő-, Tordamegyék 1—1 milliót, Fogaras-, Szatmár-, Szilágy- és Szolnokdobokamegyék egyenként 500.000 leit kaptak. A bizottság tagjai, akik még ezen a héten kiutaztak Svájcba az állatok bevásárlására. Constantinescu tanár és Pepteanu főfelügyelő. A miniszter felszólítja a tenyésztőket, hogy eladásra szánt simmenthali és svájci állataikat a földmívelésügyi minisztérium állattenyésztési igazgatóságához jelentésük be.

Itéletidő Marosvásárhelyt és vidékén. A múlt héten jégviharral vegyes óriási felhőszakadás vonult végig Marosvásárhely felett. Évtizedek óta ilyen rettenetes arányu felhőszakadás nem romlott, mint amilyen ez volt. Kárt tett a jég is a korai gyümölcsös és veteményekben, de legnagyobb károkat a leomló

árvíz okozta. A pusztító vihar ereje azonban Mezőpanit és Názánfalván tombolta ki magát teljesen tönkre téve eme derék, szorgalmas községet. A legöregebb emberek sem emlékeznek ilyen rettenetes pusztító viharra mint Paniton, mintha hordóból omlott volna a pusztító ár. A szántóföldek, rétek, kertek a legszomorubb pusztulás képét mutatják. Az iszap mindent maga alá temerte. Ahol pedig a víz nem járt, ott a jég tört-zuzoit össze gabonát, takarmányt, veteményt, gyümölcsfát, szőlőt mindent. A bömbölve rohanó ár, mely az utcákon sebes folyamként száguldott és körül zárt templomot, iskolát, házat, magával sodort épületeket, embereket, állatokat. Az ut. bbiakból több pusztult el, de hála Istennek emberéletben nem eset kár. Elvitt a víz sok gazdasági eszközt és olyan nagy épülettárat, melyeket az erdőről ökrökkel is alig bírtak hazahozni. Elpusztultak majdnem az összes hidak. Hogy miminden táruul itt a megdöbbent szemlélő elé, azt leírni szinte lehetetlen, azt látni kell. „Most kellene képviselő, szenator, stb. uraimék — írja tudósítónk, hozzánk kikocsikázzanak és most észrevenni minket, most az ideje! Hadd halljuk most hangzatos ígéretek! Most ereszkedjenek le hozzánk! Most nyujtsanak kezet, nem voksért, hanem segítségért!” A szerencsétlenül járt község lakosságának segítségére felhívjuk olvasóink és gazdatársaink jóindulatú figyelmét, hogy testvéri szívvvel nyujtsunk segítséget a földig sújtott derék magyar földmives testvéreinknek! Kétszer ad, ki gyorsan ad!

A szatmármegyei gazdák tömörülése az idej gyapju egységes értékesítése céljából. Szatmáron a múlt esztendőben mintegy négyezer métermázsa gyapju került eladásra 11.500—12.000 leus áron. A gyapju értékesítése körül ugyan meglepetés érte a gazdákat, mivel néhány helyi cég összeállott aradi és oradeamarei (aradi és nagyvárad) kereskedőkkel, formálisan kartell létesíteték a posztógyárosokkal és a gazdák annyira ki voltak szolgáltatva ennek a hallgatóságos kartellnek, hogy ez maga szabta meg az árakat, amelyek alatta maradtak a gyapju akkori világpiaci árának. A gazdák okultak a tavalyi példán és az idén már nem csinálnak fix árra kötések, hanem igyekeznek tartani a gyapjut, de akik eddig le is kötötték idej gyapju-termelésüket, azok is úgy csinálták a kötést, hogy a gyapjut az átvétel napján mutatózó napi árban kell a vevőnek kifizetnie. Mivel a gyapju árának szilárdulásához a leu értékének lanyhasága is nagyban hozzájárul, egész természetesen, hogy a világpiac érdeklődése emeli az árakat. Szatmáron az idej gyapjuvásár 13.000—14.000 leus métermázsaenkénti ár mellett indul. A gazdák egyébként tárgyalásokat folytatnak arra vonatkozóan, hogy az idén ne nézzük tétlenül az esetleges árcsökkenési törekvéseket. A tárgyalások oda tendálnak, hogy a juhtartó gazdák tömörüljenek és kollektive gondoskodjanak az idej gyapjusok a világparitással arányban levő áron való értékesítéséről, ha a helyi piacon újból jelentkezik a kartell árnyomó kísérlete. Ezek a tárgyalások máris eredményeztek annyit, hogy igen sok juhtartó gazda közös megbízást adott a szatmármegyei gyapjunak külföldön való értékesítésére.

PIAC.

Országos vásárok.

1924. május hó 13. Homoródszentimárton, Vinga, Déva, Korond, Magyarláros, Torockó, Nagygoroszló, Puj, Szamoskrassó. — 14-én. Sárköz, Szilágyballa, Erzsébetváros, Havasmező, Beszterce, Bánffyhungar, Nagykároly, Halmi, Erdőd. — 15-én. Gernyeszeg, Nagyborosnyó, Nagymajtény, Némethbogsán, Topaszentkirály. — 16-án. Párdány, Óbesenyő, Gardányi, Kibed, Királydaróc. — 18-án. Boksánbánya. — 19-én. Krasznabétek, Batos, Szamosossmező.

Gabonanemek árak:

Helység	buza,	rozsa,	árpa,	zab,	tengeri,
	métermázsánként Lejben				
Nagykároly	630	520	500	400	490
Érkeserű	630	560	550	480	600
Kotlliget	700	630	600	480	520
Naszód	600	450	450	420	520
Ábránfalva	600	—	500	460	520
Székelyudvarhely	600	500	520	500	520
Csikszereida	620	600	550	500	550
Bodófalva	600	—	—	500	530
Náprád	660	560	520	380	520
Dicsőszentmárton	600	—	580	500	500
Erzsébetváros	650	—	460	550	450
Sülelmed	600	480	500	480	470

Helység	árpa,	zab,	tengeri,
Nagykároly	—	—	—
Érkeserű	—	—	—
Magyarnemegye	—	—	—
Ábránfalva	—	—	—
Székelyudvarhely	—	—	—
Kézdísz-kereszi	—	—	—
Bodófalva	—	—	—
Náprád	—	—	—
D.-szentmárton	—	—	—
Erzsébetváros	—	—	—

Földhasznábérek és árak szabad forgalomban:

Helység	Beltelkek ára kat. h.	Kertek, egyim. ára kat. h.	Szőlők kat. h.	Szántó földek ára kat. h.	Földhaszn. bérék kat. h.
Nagykároly	25-40000	25-40000	25-40000	20-26000	3500
Érkeserű	20-30000	30000	—	20-40000	200-1000
Magyarnemegye	26-30000	30-35000	—	12-20000	6-800
Ábránfalva	60-80000	50000	—	6-30000	8-1800
Székelyudvarhely	—	—	—	14-16000	1-1600
Kézdísz-kereszi	—	—	—	—	500-1300
Bodófalva	—	—	—	—	1000
Náprád	—	30000	—	—	1.5 m. buza
D.-szentmárton	80-100000	—	—	15-40000	1000
Erzsébetváros	150-200000	—	—	20-60000	500-3500

Állati termékek:

Helység	Tej liter.	Juhsajt kgr.	Tojás drb.
Nagykároly	5	—	1.20
Érkeserű	3	—	2.00
Ujszentes	4	—	—
Naszód	5	30	1.00
Ábránfalva	4	30	1.00
Székelyudvarhely	5	30-32	1.30
Csikszereida	7	44-48	1.80
Bodófalva	4	—	1-1.50
Náprád	7	40	0.70
D.-szentmárton	5	36	1-1.40
Erzsébetváros	5	32	1.00

Napszábérek:

Helység	Férfi.	Nő	Gyerekek.
Nagykároly	40-50	—	—
Érkeserű	25	20	15
Magyarnemegye	40	30	—
Ábránfalva	40-60	—	—
Bodófalva	40-60	—	—
Náprád	25	16	15
D.-szentmárton	20-40	35	15
Erzsébetváros	50	40	20
Szászfenes	30	30	20
Sülelmed	30	20	10

Élőállatok:

Helység	Szarvasmarha				Ló
	Fejtöbbség juval drb.	Hízott ökrök élősúlyban	Igas ökrök pá- ronként	Növendékmárha	
Nagykároly	—	—	—	—	7000
Érkeserű	3-5000	17-18	6-12000	1-5000	6-25000
Kotlliget	4-6000	—	12-16000	—	—
Naszód	3-6000	—	13-18000	—	6-8000
Ábránfalva	4-5500	—	12-15000	1-3000	20-30000
Székelyudvarhely	5-10000	22-23	14-22000	2-8000	20-25000
Csikszereida	8000	24-26	30-40000	3-7000	15-20000
Náprád	7000	18-30	15000	3000	14000
D.-szentmárton	8-10000	20	16-20000	1-6000	10-15000
Erzsébetváros	6-10000	22-26	15-20000	2-6000	—
Sülelmed	5000	—	13-17000	1-8000	40-50000

Helység	Sertés			J u h	
	Sertés hízott élősúlyban	Sertés sovány	Választott malac drb.	Juh drb.	Bárány drb.
Nagykároly	37	40	600	—	—
Érkeserű	45	—	5-700	—	—
Kotlliget	—	—	5-700	—	—
Naszód	—	—	600	5-550	2-280
Ábránfalva	—	—	8-10000	5-650	140-170
Székelyudvarhely	32-33	—	3-400	5-650	1-160
Csikszereida	38-40	40	5-800	600	2-300
Náprád	36	28	600	500	150
D.-szentmárton	34-38	32	4-700	4-600	1-150
Erzsébetváros	26-28	—	600	—	2-250
Sülelmed	42	40-42	500	—	—

Nyiltér.

Tudomására hozzuk t. biztosító feleinknek, hogy Zolnay Imre — Turgul-Muresi marosvásárhelyi vezérképviselőség eddigi vezető titkára — különböző okokból a társaságtól megvált.

Társaságunkat semmi néven nevezendő ügyben tovább nem képviseli, díjpenzek behajtására nem jogosult.

Gazdák Ált. Bizt. R. T.

Hirdetések.

Nagyszántói fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. május 18-án d. u. 3 órakor a szövetkezetnél 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. május 25-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzletelményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. 24. 31 és 36/e §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. december 31-én a tagok száma 150, üzletrészeinek száma pedig 1942 volt, az év folyamán belépett 5 tag 6 üzletrészzel, 145 tag jegyzett 968 új üzletrészt. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Nagyszántó, 1924. május 5. *Az igazgatóság.*

Marosújvári fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ának módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt, Felsőszivágy, 1924. év május 7. *Az igazgatóság.*

agok számára határozatképes tesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ának módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Marosújvár, 1924. évi május 7. *Az igazgatóság.*

Marossárpataki fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ának módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Marossárpatak, 1924. május 7. *Az igazgatóság.*

Felsőcsernátoni fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én d. u. 3 órakor a szöv. helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21, 24, 31 és 36/e §-ának módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Felsőcsernáton, 1924. május hó 7-én. *Az igazgatóság.*

Felsőszentmihályi fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ának módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Felsőszentmihály, 1924. évi május hó 7-én. *Az igazgatóság.*

Felsőrákosi Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ának módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt, Felsőrákos, 1924. év május hó 7-én. *Az igazgatóság.*

Felsőszőcsi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ának módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt, Felsőszőcs, 1924. év május hó 7-én. *Az igazgatóság.*

Felsőszivágyi fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ának módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt, Felsőszivágy, 1924. év május 7. *Az igazgatóság.*

Felvinczi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 óra-

25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Kisesküllő, 1924. május 7.

Az igazgatóság

Kovácsnai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 óra a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Kovászna, 1924. május 7.

Az igazgatóság

Magyargyerőmonostori fogy. és ért. szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Magyargyerőmonostor, 1924. május 7-én.

Az igazgatóság

Magyarsárosi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Magyarsáros, 1924. május hó 7-én.

Az igazgatóság

Magyarvalkói fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Magyarvalkó, 1924. május hó 7-én.

Az igazgatóság

Magyarzsákodi fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Magyarzsákod, 1924. május hó 7-én.

Az igazgatóság

Madarászi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak

módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Madarász, 1924. év május hó 7-én.

Az igazgatóság

Nagyenyedi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Nagyenyed, 1924. év május 7-én.

Az igazgatóság

Nagysajói fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Nagysajó, 1924. év május 7.

Az igazgatóság

Négyfalui fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Négyfalu, 1924. év május 7.

Az igazgatóság

Nagyzeréni fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Nagyzerénd, 1924. május 7.

Az igazgatóság

Olaszteleki fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Olasztelek, 1924. május 7.

Az igazgatóság

Körösfői fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Körösfő, 1924. május 7.

Az igazgatóság

Közegremetei fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok

25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Közegremete, 1924. év május 7-én.

Az igazgatóság

Krizbai Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Krizba, 1924. év május 7.

Az igazgatóság

Lázári Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Lázári, 1924. év május 7.

Az igazgatóság

Magyarbükki fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi május hó 25-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 1-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Magyarbükös, 1924. május 7-én.

Az igazgatóság

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 2 l. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres aron számítatnak, Legkisebb apróhirdetés díja 20 l.

Nyolc szekér prima sarju egy kazalban eladó. Varga Károly Gránoasa, np. Crăclunel jud. Alba-Inflorora, 3682

Szakiskolát végzett nőtlen, több évi gyakorlatlaltal Ispáni, munkavezetői, raktárnoki, erdőszel, konyha-, virág-, gyümölcskerítészetl alkalmazást keresek azonnall belépésre. Ajánlatokat kiadóhivatal továbbít. 3681

Földmives iskolát végzett szerény igényű, 21 évl gyakorlattal, 11 éve mlnt kezelőtiszt, 39 éves róm. kath. vallásu családos. jó gazda bármilyen állást vállal. Cim kiadóba. 3684

Keresek jó karban levő pontos marha, esetleg hldmerleget megvételre Hirsch Lajos Nusfalánu. Jud. Solnoc-Dăbăca. 3679

Kéziszénaprát keresek megvételre. — Cim a titkár hivatalban.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alap ökéje: 20.000.000

Tartalék tőke: 19.000.000